

Posudek na bakalářskou práci Dialog marxistů s křesťany v českém prostředí v 60. letech, kterou napsala Hana Kletečková

Bakalářská práce je věnována tématu důležitému pro pochopení intelektuálního vývoje české společnosti v 60. letech, ale nyní poněkud opomíjenému, zejména když se po pádu komunismu v nových demokratických poměrech otázky reformního komunismu jeví být záležitostí spíše ztracené paměti než tématem teoretických reflexí. Práce Hany Kletečkové naopak ukazuje docela přesvědčivě, jak intelektuálně tvořivé tehdy bylo akademickém prostředí, ve kterém se odehrával dialog mezi marxisty a křesťany a jaký význam měl tento dialog pro rozvoj specificky české verze revizionistického marxismu v podání Milana Machovce, jenž se stává hlavním hrdinou výkladu, který v práci najdeme.

Formální náležitosti práce: Uvedená práce splňuje požadavky kladené na práci bakalářskou. Rozsahem je dokonce významně převyšuje. Autorka prokázala značnou píli a přičinlivost ve vyhledávání potřebných pramenů a při studiu sekundární literatury. Svou práci opřela o solidní pramennou bázi a shromáždila také řadu poznatků sociologického a životopisného rázu, které uplatnila v přílohách věnovaných hlavním aktérům dialogu. S literaturou pracovala spolehlivě, své zdroje náležitě citovala a osvědčila také potřebné dovednosti stylistické.

Struktura práce: Metodologicky vzato se jedná o práci, která se zabývá historií idejí, a tak dialog marxistů s křesťany v českém prostředí zasazuje do širšího kontextu pokusu o revizi komunismu v 60. letech, která svým významem ovšem přesahovala hranice Československa. Tento svůj přístup autorka vysvětluje v úvodu a vyplývá z něho i struktura práce. V první kapitole je pojednáno o institucionálním prostředí komunistického Československa, které akademickému prostředí vnucovalo zprvu docela dogmatický vztah křesťanů a marxistů v 50. a 60. letech. Ve druhé kapitole se autorka věnuje intelektuálním předpokladům případného dialogu marxistů a křesťanů a ukazuje, jak se postupně změnou vnějších i vnitřních poměrů nabízel možnosti vztah marxistů ke křesťanství nově tematizovat. Zmiňuje také zahraniční vlivy, ale důležitou váhu rovněž připisuje české humanistické tradici, která pro Milana Machovce byla nejspíše docela zásadní a autorce lze věřit, že vtiskla nesmazatelnou pečeť jeho specifické verzi marxistického revizionismu. Ve čtvrté kapitole autorka podrobněji vykládá, jak dialog mezi marxisty a křesťany na české akademické půdě probíhal, jaké bylo institucionální zázemí a jací aktéři se jej účastnili. Určitým vrcholem práce je pak výklad Machovcova revizionistického marxismu, který, jak autorka dokládá, byl zásadně ovlivněn dialogem s křesťany a dokázal revizi marxismu spojit též s českou humanistickou filozofickou tradicí. V závěru se potom autorka vrací ke svým výchozím otázkám a podává souhrn poznatků, k nimž v práci dospěla.

Hodnocení: Práci považuji za zdařilý pokus spojit filozofické otázky revizionistického marxismu, který se utvářel v 60. letech v českém prostředí, se sociologicky orientovanou analýzou, která zasazuje tuto revizi marxismu do kontextu, v němž se odehrával dialog marxistů s křesťany na akademické půdě v určitém personálním složení. Autorka přitom prokázala nejen značnou píli a zvědavost, ale též značenou intelektuální schopnost jak si osvojit poměrně náročnou filozofickou argumentaci a srozumitelně ji vyložit. Přestože někdy práce působí příliš rozbíhavě a jednotlivé kapitoly poněkud nesourodě, oceňuji práci Hany Kletečkové jako celek a navrhuji ji klasifikovat známkou výborně, popř. velmi dobře.